«ΑΔΩΝΙΣ»

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

«Όνειρο κελοκαι-ρινής νύχτας» από την Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης»

Γράφει η ΗΡΩ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ της Ζωντανής παγκόσμιας επικαιρότητας του σαιξπηρικού θεάτρου βρίσκει το καλλιτεχνικό του αντίβαρο μόνο στούς αρχαίους κλασικούς. Όλες οι σκηνες της Εύρώπης και τού πολιτισμένου κόσμου έχουν ανεβάσει σαιξπηρικά έργα, είτε στην παραδοσιακή τους φόρμα, ή μέ νεωτεριστικές και πρωτοποριακές σκηνοθεσίες. Ειδικοί σαιξπηρολόγοι μελετητές έρευνών σχολιαστές τό έργο του, γράφονται βιβλία και προτείνονται άσταμάτητα σύγχρονες λύσεις και πειραματικές οπτικές ερμηνείας. Είναι το χαρακτηριστικό της εποχής μας νά ανακευάζει και νά τρέφεται άπό τό παρελθόν. Τό σαιξπηρικό πρότυπο είναι άκόμα άξεπέραστο. Ο «φυσικός» και πανανθρώπινος Σαίξπηρ, ό σχεδόν παιδιάστικα άπλός και άληθινός συγγραφέας τών μεγάλων παθών και τών άφρισμενους κινδύνους και τών «ανόμων» ύφους των μοντέρνων πειραματισμών.

Καμιά τεχνική έπιρροή δέν στάθηκε μέχρι σήμερα ικανή νά βλάψει τό άθάνατο πνεύμα τού θεάτρου του, τή ροϊκή σκηνική του χάρη, τα θυμοσοφικά του στοχασμό και τό μεγαλείο των σϊάνων ήθικών και πνευματικών άξιών του. Η λαϊκότητά του είναι γνήσια, ό-πως ή ζωή στό δρόμο. Είναι τόσο κατανοητός πού τά έργα του άποτελούν διαχρονικό πόλο έλξης τού κοινωνικού αίσθηματος άνθρώπων άπό διάφορες κοινωνικές τάξεις και μορφωτικά σπίπεδα. Η σοφή του άφοσίωση στόν πραγματικό ρυθμό τής φύσης και τής ζωής είναι ή κρύα συνταγή της έπιτυχίας του. Η θεατρική τέχνη έχει γι' αύτον πρακτική έννοια. Η-θοποιός πεπειραμένος ό ίδιος, είχε δοκιμάσει στήν πράξη τή μυστική μαγεία και τά τενχάσματα της θεατρικής παραστάσης, τή αύτη και τήν άφοσίωση στόν πραγματικό ρυθμό τής φύσης και τής ζωής είναι ή κρύα συνταγή της έπιτυχίας του. Η θεατρική τέχνη έχει γι' αύτον πρακτική έννοια. Η-θοποιός πεπειραμένος ό ίδιος, είχε δοκιμάσει στήν πράξη τή μυστική μαγεία και τά τενχάσματα της θεατρικής παραστάσης, τή αύτη και τήν άφοσίωση στόν πραγματικό ρυθμό τής φύσης και τής ζωής είναι ή κρύα συνταγή της έπιτυχίας του. Η θεατρική τέχνη έχει γι' αύτον πρακτική έννοια. Η-θοποιός πεπειραμένος ό ίδιος, είχε δοκιμάσει στήν πράξη τή μυστική μαγεία και τά τενχάσματα της θεατρικής παραστάσης, τή αύτη και τήν άφοσίωση στόν πραγματικό ρυθμό τής φύσης και τής ζωής είναι ή κρύα συνταγή της έπιτυχίας του. Η θεατρική τέχνη έχει γι' αύτον πρακτική έννοια. Η-θοποιός πεπειραμένος ό ίδιος, είχε δοκιμάσει στήν πράξη τή μυστική μαγεία και τά τενχάσματα της θεατρικής παραστάσης, τή αύτη και τήν άφοσίωση στόν πραγματικό ρυθμό τής φύσης και τής ζωής είναι ή κρύα συνταγή της έπιτυχίας του.

'Αλλοῦ τὸ ὄνειρο κι ἀλλοῦ ὁ Σαίξπηρ!

Η ΠΡΩΤΗ ενοχή μεταφέροντας τις ιδέες και τις πράξεις της εποχής τους, είναι αυτόνομοι χαρακτήρες, στή διαλεκτική τους όμως συσχέτισή με τό υπόλοιπο κοινωνικό όλικό τού έργου υψώνεται σε ανυπέρβλητα αϊώνιων και πανανθρώπινων σχημάτων. Ο Σαίξπηρ διδάσκει θέατρο χωρίς νά τό επιδιώκει. Σπάζει τό μύθο, τό χώρο και τό χρόνο γιά νά χωρέσει τήν πολύπλοκη συμφάσια της εποχής του, γιά νά εικονογραφηθεί πιο πλέριρα ή πολυσυνθετικότητα τών ιδεολογικών της έξελίξεων και ή επανασταστική της χαρά. Τά ανθρώπινα όντα ανήκουν στόν κλασικό κόσμο, άντιλεί και άπό παληούς μύθους, θρύλους, βαζασίες και άπό τό σύγχρονό του. Ολικό. Γενικά δανείζεται άπό παντού, συγκεντρώνει τή καθολικό άγκαλιάσσμα τή λογοτεχνική προφορά τού παρόντος και τού παρόντος. Την άφομοιώνει τέλεια στό χαρακτήρα τής μεγαλοφυΐας του και πλάθει τά ανήκουστα τού μεγαλύου δραματουργού τής πιο καθολικής και κοινωνικά πιό ευαίσθητης εποχής του. Υποδέχεται τόν 16ο αϊώνα σε μιά εποχή ήλικιας δέκα χρονών. Ζεί και γράφει στήν Ελισαβετιανή Αγγλία, σε χρόνια τα-ραγμένα μεγάλων κοινωνικών άνακατατάσεων. Ζεύοντας τά θεμέλια τών Τυδόρ και τής παλιάς φεουδαρχίας, καθώς έτσι μπορεί νά εισαχθούς τών άστών στήν αύτοκρατορική άρένα, μέσα άπό αίματοτρεχές συγκρούσεις και έπανασταστάσεις.

Στό έργο του δέν ύπάρχει συγκεκριμένος πολιτικός ή ιδεολογικός πυρήνας, πού νά άφορά τήν έποχή του. Ομως ή έποχή του σφραγίζει μέ τό έργο του και παρουσιάζεται μέ-σα σ' αύτό. Ηυθέικά στερεωμένος στό βράνο τού «δυρισμένου» δραματουργού, φιλοσοφεί και μελετά τό μεγαλείο και τήν άδυναμία του άνθρώπου, τή ζωή και τόν θάνατο, τήν ίστορία και τήν τέχνη. Οι ήρωές του είναι πλάσματα μέ σάρκα και όστά, δοκιμαζόνται άπό πάθη και ιδέες, πάσχουν και συγκλονίζονται όπως θλιες οί άνθρώπινες ύπάρξεις. Γράφει τά λυρικά και ύψιστα μέρη τών έργων του σε στίχο, ένώ στίς σκηνές μέ άνθρώπους τού λαού χρησιμοποιεί ρεαλιτικότερη πρόζα. Ε-χουμε έτσι όλοκληρωμένο το πανόραμα της Ελισαβετιανής κοινωνίας. Χρησιμοποιεί παροιμίες, λαϊκά στιχάκια, τραγούδια, θρύλους, μύθους και τρέχουσες λαϊκές έκφράσεις. Η ποίηση τών ιδεών πού τηγάζει άπό τά γραφτά του, γεννιέται άπό τή σύγκρουση άντίθετων στοιχείων. Λ-γάπη και μίσος, καλό και κακό, πλούτος και φτώχεια, άρετή και χι βαιότητα, άλήθεια και ψέμα, άνώ-τερος στοχασμός και χονδρή λαϊκή θυμοσοφία, άριστοκρατική ύπεροψία και άστική ήθικολογία, μαζί με γρα φική λαϊκή χοντροκοπιά, βρίσκονται σε διαρκή άνταγωνισμό, ήθικό συ-ναισθηματικό, ψυχολογικό, κοινωνικό και πολιτικό.

Η θεωρητική άποψη τού Σαίξπηρ άπό τέχνη είναι το φυσικό άντικαθρέφτισμα τών έκφραστικών στοιχείων της ζωής σπό δυναμική τους όψη παριστάνεται τέλεια στήν κωμωδία του «Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας», νεανικό του έργο, βασισμένο στό κέφι, τή φαντασία και τό άνάλαφρο χιούμορ του. Χωρίς την πνευματική τελειότητα τών μετέπειτα δραμάτων του, τό έργο είναι άριστοτεχνικά γραουμένο, μαγεύει μέ τή γοητευτική του φυσικότητα, το πλούσιο χρώμα, την παραμυθένια άπιμάσραρα, τά σκόπιμο παιχνίδι άνάμεσα στή φαντασία και την πραγματικότητα, την πλούσια ποιητική γλώσσα και την παιχνιδιάρικη διάθεση πού το διαπερνά. Πολύ γνωστό στήν Ελλάδα, γαλούχησε την παιδική μας φαντασία μέ τή μορφή παραμυθιού και γέμισε τό νού μας ξωτικά, ζιζάνια, τον Πούκ, τούς ψυχρούς έθιμοπτικούς βασιλιάδες Αίγεα και Ιππολύτη και τό έρωτικό μπλέξιμο τών δύο ζευγαριών πού δέν τά καταλαβαίνουμε, αλλά μας γοητευε ή μαγική ατμόσπτα τού Πούκ νά σκαρώνει ζαβολιές. Στό έργο ο Σαίξπηρ φαλλει δύο διαστασιακούς ύμνους, έναν στόν έρωτα και τόν άλλον στήν τέχνη τού θεάτρου. Κοροϊδεύει τόν έρωτικό συναισθηματισμό, τίς έξαρτήσεις τού έρωτα, τή μαγική του ύποπροβλήματα άπό τη σύγκρουσή του με κοινωνικούς θεσμούς. Η θέση πλήρης κατοχή άπό τον πατέρα έ-φεντη, με την έπίσημη νομοθεσία έναντίον της.

Ο Σαίξπηρ δέν παίρνει θέση όταν άναλύει καταστάσεις, είναι συνηθισμένος νά τηρεί τά κρατούντα πιστεύω. Αν ζούσε σήμερα θ' άπεδείκνυε διαφορετική θά ή στάση του, στα χρόνια του, όμως, τό πιό προοδευτικό πού μπορεσε νά κάνει ήταν νά παρουσιάσει τούς θρύλους μέ άπομυθοποιητικό μάτι, νά ήθογραφήσει σχηματικά καταστάσεις άνθρώπινες και νά γελάσει μέ τίς λαϊκές δοξασίες, προσωποποιώντας τά ξωτικά του στοιχειωμένου δάσους. Στό έργο δηλώνεται ή αίσθηση τής άνεξικής ύπόστασης της ζωής, ή αίσθηση του παιχνιδιού πού χαρακτηρίζει τις πράξεις μας. Εκφράζεται έτσης σε ρομική κορυδαία γιά τά θεατρικά έργα της εποχής πού παρουσιάζαν άδιλέζοδους ψευδοραμαντικούς ερωτες μέ αύκτοκτονίες σε στύλ «Ρωμαίος και Ιουλιέττα», οί όποιες διακωμωδούνται μέ την καρικατούρα της άτεχνης παράστασης της έργατικής κομπανίας. Το έργο ξεδιτιλώνεται σάν γαϊτανάκι άπό άνεκπλήρωστους έρωτικούς πόθους και αίσθήματα, κάτω άπό το άσημενο φως του φεγγαριού, σε μιά φύση μαγευτική και ύπουλη, ικανή νά ύποβάλει το αίσθημα της άπόλυτης έλευθερίας και νά πλάσει όλα τά παραξένα στή φαντασία τού άνθρώπου. Οι χαρακτήρες διαγράφονται σε άδρές γραμμές και το πάθος πού τούς δονεί έχει εύγένεια και ίσορροπία. Υπάρχει θέατρο μέσα στό θέατρο πού συναντάμε άργότερα και στόν Αμλετ. Προκειται γιά έ-να τέλειο μάθημα θεάτρου. Έχει γοργό ρυθμό, τρυφερή χάρη, επιδέξια άλλαγή σκηνών, χιορισμό και χιούμορ, κυλάει σάν ρυάκι, γάργαρα και σταθερά, χωρίς «άγχος» και «σκαστότητα», πρός ένα σίγουρο πρόορισμο. Η μεγάλη άγάπη του Σαίξπηρ γιά μίμηση τού γρήγορου ρυθμού της ζωής, τον φέρνει κοντύτερα στίς διαδοχικές λήψεις του σενεμά, θά γινόταν ένας τέλειος σκηνοθέτης άν ζούσε στίς μέρες μας.

Η παράσταση τού «Ονειρου» πού έπιχείρησε η Πειραματική Σκηνή της Τέχνης δέν είχε νά κάνει μέ κατεστημένες φόρμες, ήταν σύγχρονη και μέ άψυχη αίσθηματική και φάνηκε ότι σκοπός της ήταν νά δώσει στό κοινό μιά άληθινή θεατρική εμπειρία. Δυστυχώς σταθήκαμε μόνο μιά πειραματική πρόβα Σαίξπηρ μιά όχι πειστική παράσταση.

Το έργο το σκηνοθέτησε ο Κόλιν Χάρρις με την συνεργασία, στόν τομέα της δραματουργίας, του Νικηφόρου Παπαπρόκου. Ο σκηνοθέτης είδε το έργο άπό την μοντέρνα σκοπιά. άμεσα, με παιδική κατάνυξη πρωτοπαρουσιάζει. Παρεμβαίνει τόν λόγο, έκανε χαρακτά τά περιεχόμενα και άσχολήθηκε βασικά με την κίνηση. Ο περιορισμός του στόν πειραματισμό του στοιχείου της κινησιολογίας στό έργο, άνάγκασε τους ήθοποιούς νά άποδώσουν σε μιά επίδειξη κινησιολογικής δεξιότεχνίας και νά παραμεληθούν τον πλούσιο στίχο, την ποιητική άτμόσφαιρα και τά λοιπά δραματουργικά στοιχεία της κωμωδίας. Απολάύσαμε τελετουργικές νύξεις και πολυσήμαντες χειρονομίες πού δέν άπέρυαν κάποια έκζήτηση και πάζα, και άπό τά πρώτα λεπτά ξεχάσουμε ότι κάποιος Ούίλιαμ Σαίξπηρ θέλησε κάποτε νά μάς μιλήσει με γοητευτική γλώσσα γιά μερικές άληθειες της ζωής. Από τή μιά μεριά της σκηνής δραπέτευσε ο Σαίξπηρ, άπό την άλλη το όνειρο και στή σκηνή έμεινε το «σκήνωμα» τού έργου, μποξάκια, έστετίστικο και λίγο σνόμπ.

Η δροσιά και άληθοφάνεια έξαφανίστηκαν. Η σκηνογραφία, τού Χάρρις κι' αύτή, έξυπνη, έλεύθερη, με τή σωστή άφαίρεση και ύπαινιγμούς, δέν κατάφερε νά σώσει τα προσχήματα. Το έργο παρουσιάστηκε εικονογραφικά, έπίπεδα, χαρτάμενα και καθόλου δυναμικά και φαγνε ρηχό και άνούσιο. Ο λυρισμός δέν ξεγώρισε άπό την πρόζα, η σύσθηση της άλήθειας άπουσιάζε, όσο γιά τή λαϊκότητα της πρόζας, αύτή άποδεκατίστηκε έντελώς. Οι ήθοποιοί δέν προβήκανε στόν κόπο νά έρμηνεύσουν μιά άνόμοια έρασιτεχνική άνάγνωση, ένα είδος άποστασιοποιημένης όμιλίας πού δέν διέφερε άπό τόν φυσικό τόνο κατ άποκαλύψε δύσκολα γιά τό στίχο. Γενικά όλοι κινήθηκαν σάν ξέγνοιαστοι τουρίστες πού αίσθάνονται παντού όπως στό σπίτι τους. Σάν τά χαϊδεμένα παιδιά άδιαφόρησαν έντελώς γιά τό κοινωνικό και ψυχολογικό περιεχόμενο τού έργου και είδαν μόνο τήν κρούστα του. Στόν Σαίξπηρ άπουσιάζει το ύφος, αύτη είναι ή άθανασία του. Στήν παράσταση «επιδειξτικε» ή μαγική άτμόσφαιρα κάτι άπαρκέσε γιά νά Σαίξπηρικό θέατρο. Ενας Σαίξπηρ άντάξιος της σνόμπ εποχής μας, αύτό μόνο δικαιώνει το πείραμα, ένα περίγραμμα Σαιξπηρικού με έχνομμένο το ποιητικό περιεχόμενο.

ΟΥΣ ρόλους έπαιξαν οι ήθοποιοί Χρήστος Αρνομάλλης, Καρυοφυλλιά Καραμπέτη, Λένα Καρούδη, Βαρβάρα Μαυρομάτη, Νίκος Σεργιαννόπουλος, Εφη Σταυρόλη, Κωστής Σφυρικίδης, Σωκράτης Τερζόπουλος και Κόλιν Χάρρις. Σημειώνεται η άνακλαφρη και τελειωμένα προσπάθεια της Βαρβάρας Μαυρομάτη στό ρόλο τού Πούκ, η εύαίσθητη έρμηνεία της Καρυοφυλλιάς Καραμπέτη πού έπεσε σάν ξαφνίασμα στό άδιάφορο «σουρτάρισμα» τών άλλων και η συμπαθητική έρμηνεία τού Νίκου Σεργιαννόπουλου στό διπλό ρόλο τού Λύσανδρου και τού Φυσούνη (Θίσβη). Η Εφη Σταυρολη μας έδωσε ένα ψυχρό αύτη τή φορά δείγμα της άπαγγελίας της και την άνάγκη να μάθει ότι δέν αρκεί το ρόλο, άλλά τόν στήνει περιτεχνα μέ προκαθορισμένες στάσεις και κινήσεις. Ο Χρήστος Αρνομάλλης έκανε μιά θεαματική προσπάθεια «ναΐφ» άπόδοση των ρόλων του, χωρίς ξεωτερικές διασυνδέσεις. Στό ρόλο τού Λίγεα ήταν ένα θυμωμένο παιδί και στό ρόλο τού Στημόνη, τόσο χαρακτηριστικό τού έργου, έσαθήκε μακρύά άπό κάθε διάθεση έκφραση τόνο πού τα «τίποτε» και τά κά προπάς τού Ρώτα νά μάς υπενθυμίζουν ότι ο Σαίξπηρ πραγματικά παρουσιάζει άνθρώπους του λαού. Η έργατική καμπανία τής έρασιτεχνικής θεατρικής ομάδας θήκε στά χέρια τού Κόλιν σε παρέα μοντέρνων μπούμ που δέν έκραν κανένα κόπο νά φανούν έργατικοί.

Σάν σύνολο η παράσταση ήταν άνδιαφέρουσα άπό άποψη καλλιτεχνικής αίσθητικής, μέ σακατεμένη την πνευματική έρμηνεία μέ χοσιμο πειραματισμό γιά την όμάδα της τέχνης, άλλά χωρίς τόν.. Σαίξπηρο. Αύτό θυμίζει τόν κηπουρό πού τού άνατέθηκε νά κλαδέψει μιά δάφνη σέ «χήμα οόμβου, και μετά άπό άλλεπάλληξες προσπάθειες πέτυχε το τέλειο άποτέλεσμα, γιά νά άναφωνήσει ο κύριος του στή θέα τού δέντρου: «Τό ρόμβο τόν πέτυχες, μά πού είναι ή.. δάφνη;». Ρωτάμε κι' εμείς την Πειραματική Σκηνή της Τέχνης. Πού είναι ο Σαίξπηρ; Και γιατί νά πρέπει νά πληρώσει η μεγαλοφυία του ένα πείραμα κινησιολογίας.

ΑΔΑΜΑΣ ΕΝΑΣ «ΚΟΣΜΟΣ» ΣΥΝΔ
Θεσ/νίκη
25/4/80
6.2

Πρ...πανε...
...ένωση τραγου...

Προσωρινό διοικητικό συμβούλιο άπό Δ. Γαλάνη, Μάνου, Μπέλλο και Νταλάρα. Στόχοι ή πάτος, ή διατίμηση των δρων δουλειάς και ή δημιο

ΑΘΗΝΑ, 25.–

ΚΑΤΙ άλλάζει στόν άστραφτερό κόσμο των καλλιτεχνών καθώς τραγουδιού άποφάσισαν να πρωτοστατήσουν στην ίδρυση ενός νέου Τ.Ε. (Ένωση Τραγουδιστών Ελλάδος), πού τό Σάββατο στις 5 λευση στην μπουάτ «Διογώνιος», για νά έκλέξει το διοικητικό τη

Κάτι θά ταράξει τά λιμνάζοντα νερά τών κρατικών ραδιοτηλεοπτικών καναλιών πού σε άντίθεση μέ ό,τι συμβαίνει στις χώρες τών συνεταίρων μας της ΕΟΚ έξακολουθούν (κυρίως ή ΥΕΝΕΔ) να λαγοκρίνουν κατά νά μήν πληρώνουν συνθέτες, στιχουργούς, τραγουδιστές, γιά τίς άνεμεταδόσεις των τραγουδιών πού παίζουν. Συνάντηση γνωριμίας της ΕΤΕ χθές με τούς δημοσιογράφους και ό γενικός γραμματέας της ΕΜΣΕ (Ένωση Μουσικοσυνθετών και Στιχουργών Ελλάδος) κ. Λ. Παπαδόπουλος έβωσε με αύτά τά λόγια τίς διαστάσεις τού κατινούργιου συνδικαλιστικού γεγονότος.

«Σκεφθείτε τι θά γίνει σάν κηρύξουν άπεργία οί τραγουδιστές και άπαγορεύσουν στήν ΕΡΤ και στήν ΥΕΝΕΔ να παίζουν τά τραγούδια τους. Το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕ (Δήμητρα Γαλάνη, Χάρρυ Κλίνν, Αφροδίτη Μάνου, Στέλιος Μπέλλος, Γιώργος Νταλάρας) έξήγησε τούς λόγους της δημιουργίας του νέου σωματείου και προσδιόρισε τούς στόχους και τούς σκοπούς. Μίλησαν ζεστά, χωρίς τά «γι» και τά μικροφωνα της δουλειάς. Με λόγια πού άπομυθοποιούν την προσωπικότητα της άντωβολίας του «στάρ» ή της βεντέτας.

«Είναι γνωστόν, είπαν, πώς όλοι μας είμαστε άσφαλισμένοι στό ΙΚΑ, άσχετα άν οί πιό πολλοί άπό έμάς δέν έχουν ούτε βιβλιάριο. Πόσοι όμως άπό έμάς γνωρίζουν άπι οί παροχές του ίδούματος είναι χαμηλές και οί συνταξιοδοτικές του προϋποθέσεις δέν καλύπτουν την ίδιοχρωμία του έπαγγέλματος μας; Πόσοι άπό έμάς συμπληρώνουν 35 χρόνια δουλειάς».

Η Δήμητρα Γαλάνη Εσκίνησε την συνδικαλιστική της καρριέρα, χωρίς περιστροφές:

«Το σωματείο μας, είπε, δέν ειναι το κλάμπ των έκλεκτών, ούτε σωματείο κλειστού κυκλώματος. Μέλη της ΕΤΕ μπορούν να γίνουν οι λαϊκοί και δημοτικοί τραγουδιστές και οί τραγουδιστές του μοντέρνου έλληνικού και ελαφρού τραγουδιού. Πλυτιά θά είναι ή οικογένειά μας δσο πλατύ είναι το έλληνικό τραγούδι».

Και ή Αφροδίτη Μάνου, συμπλήρωσε:

«Ας μήν άφησουμε πλέον την τύχη μας στό χέρια κάθε καλού ή κακού έμπόρου. Εμείς πού ίδρύσαμε το σωματείο κάναμε μιά άρχή. Πρέπει ή ΕΤΕ νά πλαισιωθεί άπό την μεγάλη μάζα των συναδέλφων. Δέν μιλάμε γιά τά 25 άτομα πού βρίσκονται στην περιοχή της έπικαιρότητας και τού ψηλού μεροκάματου, άλλά γιά το σύνολο των συναδέλφων μας πού προσπαθούν νά έπιβιώσουν και νά δημιουργήσουν κάτω άπό κακές συνθήκες δουλειάς μέ μονιμο σύντροφο τό άγχος και τήν άγωνία γιά το μεροκάματο, πού πότε ύπάρχει και πότε δέν ύπάρχει».

Ο Στ. Μπέλλος μίλησε γιά την έγκαταλειψη αύτών τών άστεριών πού λάμπουν όσο κρατούνται στην έπικαιρότητα και μετά σβήνουν ξεχασμένα και έγκαταλελειπμένα. Πρέπει νάρθουν όλοι οί συναδελφοι στό σωματείο γιά νά μη έχουμε τίς περιπέτειες του Μάη. Ζητώ άπο σκοτώθηκε το άθάνατο τραγούδι και η οικογένειά του δέν έχει νά ζήσει. Του Νίκου Ξυλούρη πού η οικογένειά του ξόδεψε κα την τελευταία της δραχμή για να κρατήσει στή ζωή τό χαμένο συναδελφό μας και άκόμη τήν τραγική μοίρα τών συναδέλφων μας πού βρίσκονται στή δύση της ζωής τους ζώντας άνήμποροι και έγκαταλελειμένοι χωρίς καμιά σύνταξη μόνο άπό τίς άλληλοσώνες των «φιλανθρώπων».